
شناسایی عوامل مؤثر ورزش همگانی ایران

ناصر شهریاری^۱، سعید تابش^{۲*}، رسول نظری^۳، محمدمهدی ذوالفقارزاده^۴

ص.ص: ۶۰-۴۴

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۲/۲۸

تاریخ تصویب: ۹۸/۰۹/۰۷

چکیده

فعالیت‌های ورزش همگانی به صورت ذاتی منجر به تقویت و ارتقاء سلامت در جامعه می‌شوند. هدف از پژوهش، شناسایی عوامل مؤثر ورزش همگانی ایران می‌باشد. پژوهش حاضر دارای پارادایم پست‌مدرن و رویکرد تحقیق آمیخته (کیفی-کمی) و روش نمونه‌گیری انتخاب خبرگان هدفمند و گلوله برفی بوده است. در تجزیه و تحلیل پژوهش، با کدگذاری و تحلیل محتوای ۲۰ مصاحبه عمیق با خبرگان، تعداد ۱۶۹ کد باز استخراج و در ۵۳ شاخص حاصل از تجمیع کدهای باز دسته‌بندی گردید، شاخص‌ها در قالب فهرستی از سؤالات بسته، بین ۱۰ نفر از خبرگان با بهره‌گیری از روش دلفی به اشتراک گذاشته شد و نتایج نشان داد که پس از سه دور مصاحبه دلفی و رسیدن به توافق گروهی، ۳۶ عامل مؤثر ورزش همگانی ایران شناسایی گردید. با اتمام به عوامل و ابعاد شناسایی شده و برنامه‌ریزی در بهره‌جویی از این عوامل، فضایی مناسب جهت حضور و مشارکت عموم مردم فراهم و بسترسازی در ورزش همگانی ایران را تسهیل می‌نماید.

واژه های کلیدی: شناسایی، عوامل مؤثر، ورزش، ورزش همگانی، ایران.

---

^۱ دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان.

^۲ استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

^۳ دانشیار مدیریت ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

^۴ استادیار دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، ایران.

* ایمیل نویسنده مسئول: s.tabesh@umz.ac.ir

Identification of Effective Factors of Sport for All in Iran

Shahryari, N. (M.A), Tabesh, S. (Ph.D), Nazari, R. (Ph.D),
Zolfagharzadeh, M. (Ph.D)

Abstract

Sport for all activities are inherently conducive to community health promotion. The purpose of this study was to identification the effective factors of Sport for all. The present study has a postmodern paradigm and a mixed (qualitative-quantitative) research approach and sampling method of targeting experts and snowball. In the analysis of the study, with the coding and content analysis of 20 in-depth interviews with experts, 169 open source codes were extracted and categorized into 53 indices resulting from open source integration, indices in the form of a list of closed questions, among 10 experts using The Delphi method was shared, and the results showed that after three rounds of Delphi interviews and reaching a consensus, 36 effective factors in Sport for all were identified. By focusing on the identified factors and dimensions and planning to exploit these factors, it facilitates a suitable environment for the presence and participation of the general public and provides a platform for Sport for all in Iran.

Keywords: Identification, effective factors, sport, sport for all, Iran

مقدمه

باگذشت زمان مردم به بهبود کیفی زندگی بیشتر گرایش پیدا می‌کنند و بهبود نسبی زندگی و افزایش رفاه اجتماعی زمینه مناسب تفکر و تغییر نگرش و راه‌های بهتر زندگی کردن را فراهم می‌کند (تندنویس، ۱۳۸۰). نداشتن فعالیت فیزیکی به‌عنوان یکی از بیماری‌های غیر واگیردار، علت اصلی مرگ‌ومیر زودرس در سراسر جهان است (هوانگ، وونگ، سیت، وونگ، سام، وونگ و جین^۱، ۲۰۱۹).

اغلب کشورهای پیشرفته جهان، به‌صورت مستمر برنامه‌های خلاقانه را برای توسعه ورزش همگانی کشور خود ارائه می‌نمایند (صادقیان، حسینی و فرزنان، ۱۳۹۳). رشد و توسعه پرشتاب ورزش همگانی به دلیل پذیرش و اعتقاد افکار عمومی به نقش ورزش و شناخت کافی اکثریت افراد جوامع از تأثیرات مثبت آن بر تأمین سلامتی، تقویت بنیه جسمانی، پرورش ابعاد روحی، روانی، اجتماعی و غنی‌سازی بخشی از اوقات فراغت است (شعبانی و رضایی، ۱۳۹۳). توسعه یافته‌های علمی، رشد بهداشت و فرهنگ عمومی جامعه و آگاهی روزافزون مردم از تأثیرات ورزش در سلامتی، سبب مشارکت عموم مردم به فعالیت‌های جسمی و ظهور پدیده‌ای به نام ورزش همگانی شده است (رضوی و اشکوه طاهری، ۱۳۸۹).

ورزش همگانی معادل ورزش برای همه و ورزش عمومی و ورزش با مشارکت گسترده می‌باشد (رضوی و دیگران، ۱۳۹۳). برای اولین بار شورای اروپا^۲ در سال ۱۹۶۶ ورزش همگانی را این‌گونه تعریف می‌کند که فعالیت‌های بدنی آزاد، داوطلبانه و اختیاری که در اوقات فراغت به انجام می‌رسد و امکان پرداختن به آن برای همگان فراهم است و هدف اصلی از آن، تفریح، توسعه و بهسازی انسان‌ها می‌باشد (سلیمان‌پور و دیگران، ۱۳۹۵).

در سند راهبردی نظام جامع توسعه تربیت‌بدنی ورزش کشور، ورزش همگانی به فعالیت‌های تربیت‌بدنی و ورزش آحاد جامعه که به‌طور منظم، توسط فرد یا گروه‌های رسمی و غیررسمی به‌منظور رفع نیازهای جسمی و روانی باهدف تأمین سلامت و نشاط افراد و بهبود روابط اجتماعی آنان به‌صورت آگاهانه صورت می‌گیرد که بخش‌هایی از آن می‌تواند غیر قاعده‌مند و سازمان‌نیافته در اشکال متنوع انجام پذیرد (جوادی‌پور و سمیع‌نیا، ۱۳۹۲). فلسفه ورزش همگانی تشویق شهروندان به ورزش و فعالیت‌های فیزیکی است و برای سیاست‌گذاران پیامی در بردارد تا از موقعیت خود برای پیشبرد این هدف و فراهم آوردن فرصت برای مشارکت عموم بهره‌مند شوند (امان، محمد، عمر^۳، ۲۰۰۹).

اساس خدمات برابر ورزش همگانی، مردم‌محور بوده و برای عموم، کلیه خدمات به‌صورت برابر، قابل‌دسترس بوده و دولت، این سرویس را با منابع مالی خود پشتیبانی می‌کند (کای، ۲۰۱۲). پیاده‌سازی سیاست ورزش همگانی در کشورها به دلیل نگرستن به فعالیت‌های فیزیکی به‌عنوان عامل کمک‌کننده

1. Huang WY, Wong SH, Sit CH, Wong MC, Sum RK, Wong SW, Jane JY

2. Council of Europe

3. Aman, M. S, Mohamed, M, Omar- Fauzee, M. S.

در کاهش هزینه‌های حفظ سلامت و مبارزه با چاقی می‌باشد (صفاری و قره، ۱۳۹۵). فواید مشارکت در فعالیت‌های بدنی در سه بعد تقسیم‌بندی می‌شوند. فواید بعد جسمانی، افزایش سطح سلامت، افزایش آمادگی جسمانی، کاهش وزن و افزایش قدرت بدنی است و فواید بعد روان‌شناختی یا فردی آن، افزایش بهزیستی و روان‌شناختی، کسب شادی و طراوت، لذت و تفریح است و فواید بعد اجتماعی آن، گسترش شبکه روابط اجتماعی و کسب پاداش‌های اجتماعی است (گودرزی و دیگران، ۱۳۹۴).

پیدایش مسائل دشوار و پیچیده که اطلاعات کافی مرتبط با آن‌ها وجود ندارد، سبب استفاده از روش‌های اتفاق نظر شده است (علیدوستی، ۱۳۸۵). هدف اصلی روش دلفی دستیابی به قابل اطمینان‌ترین اجماع گروهی از نظرات خبرگان به‌واسطه یک سری از پرسشنامه‌های متمرکز همراه با بازخورد کنترل‌شده می‌باشد. محققان می‌توانند با این فرایند، مسائل را شناسایی نموده و اولویت‌بندی کنند و چارچوبی را برای تشخیص آن‌ها توسعه دهند (حبیبی، سرافرازی، ایزدیار، ۲۰۱۴).

ورزش به‌عنوان یک پدیده پیچیده اجتماعی در سال‌های اخیر مورد توجه محققان و دولت‌ها قرار گرفته است. دولت‌ها در روند برنامه‌ریزی، نظارت و پیشرفت تجارب اوقات فراغت به توسعه تفریح و بازی‌های فعال به‌عنوان بازدارنده‌های بیماری و امراض مرتبط توجه می‌کند و برای آن سرمایه‌گذاری می‌کنند (صفاری و قره، ۱۳۹۵). اوقات فراغت و تفریح نوعی حق، مزیت و تجربه تندرستی است. اگر برای مردم فضای بازی فراهم نباشد یا سازمان‌هایی مانند دولت، فضاهایی برای تفریح عمومی مهیا نسازند دنیا به مکانی افسرده کننده‌ای تبدیل می‌شود. اوقات فراغت عنصر اساسی تجربه انسانی است و فعال بودن در اوقات فراغت نقش مهمی در سلامت جامعه ایفاء می‌کند ورزش همگانی جنبش جهانی همگانی کردن ورزش‌های تفریحی است (صفاری و دیگران، ۱۳۹۴). در ایران علیرغم وجود سازمان‌ها و بخش‌های متعدد (فدراسیون ورزش‌های همگانی، معاونت ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان، شهرداری‌ها، وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ...) که هرکدام خود را به‌نوعی در قبال ورزش همگانی مسئول می‌دانند، متأسفانه تعداد شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی نسبت به سایر کشورها وضعیت چندان مطلوبی ندارد. همچنین به علت گرایش مدیران تربیت‌بدنی و رسانه‌های ورزشی به ورزش‌های قهرمانی، تاکنون کمتر به ورزش همگانی پرداخته‌شده است (احسانی، صفاری، امیری، کوزه‌چیان، ۱۳۹۳).

پدیده اجتماعی پیچیده و دشوار ورزش همگانی، به‌منظور نهادینه‌شدن در جامعه و به‌منظور تسهیل در تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی در راستای توسعه ورزش همگانی نیاز به شناسایی عوامل مؤثر این پدیده دارد. ورزش همگانی ابزار و فعالیتی فرهنگی و فیزیکی است که وجود آن در جامعه پیشرفت و توسعه را جاری و ساری خواهد ساخت و برنامه‌ریزی و شناخت آینده مطلوب برای آن موجب پیشرفت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، فناوری و محیطی خواهد شد و باوجود آن سلامت جسمی و روانی عموم مردم ضمانت خواهد شد. به‌این منظور مدیران و سیاست‌گذاران کشورهای پیشرفته به دنبال تعالی

بخشیدن و توسعه پایدار ورزش همگانی کشورشان هستند تا ضمن داشتن افراد سالم، جامعه‌ای سالم با کارکردهای غنی رقم بزنند.

در گذشته حول شناسایی عوامل موثر ورزش همگانی ایران در ابعاد خاصی، تحقیقاتی صورت گرفته است این پژوهش با مدنظر قرار دادن ابعاد درونی و ابعاد بیرونی پدیده حائز اهمیت است و عوامل بیرونی از قبیل رویدادها و روندهای اقتصادی، فرهنگی، بوم‌شناسی، محیطی، سیاسی، قانونی، دولتی، فن‌آوری و رقابتی لحاظ گردیده است و به‌عنوان یک سیستم به ورزش همگانی کشور نگریسته شده است و باوجود فقر حرکتی و گسترش بیماری‌های غیر واگیردار و گرایش به چاقی در جامعه، دولتمردان و سیاست‌گذاران می‌بایست به توسعه و استفاده از راهکارهای ارتقاء سلامت جامعه اقبال بیشتری نشان دهند و به آینده‌اندیشی و به‌کارگیری برنامه‌های راهبردی در ورزش همگانی ایران بیشتر سوق پیدا نمایند. شناخت عوامل موثر ورزش همگانی ایران، سبب تحقق در تعالی بخشیدن سیستم ورزش همگانی ایران خواهد شد. حال سؤال اصلی تحقیق حاضر این است که عوامل مؤثر ورزش همگانی ایران کدامند؟ پژوهش‌های صورت گرفته در گذشته بیانگر آن است که صفاری (۱۳۹۳) با بررسی عوامل ساختاری ورزش برای همه در ایران یافت که رسانه‌های سازمانی، منابع مالی، قوانین و مقررات، منابع انسانی، تجهیزات و زیرساخت، فناوری و سازمان‌های همکار، هفت عامل ساختاری که به‌منظور فراهم آوردن ساختاری مناسب برای همگانی شدن ورزش در ایران مشخص شدند. حمیدی و همکاران (۱۳۹۴) با بررسی شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر جذب داوطلبان در ورزش همگانی یافتند که ضروری است سازمان‌های متولی ورزش همگانی کشور با شناسایی منابع بالقوه داوطلب و اطلاع‌رسانی و تبلیغات مناسب به جذب نیروهای داوطلب جهت تأمین نیروی انسانی ضروری خود مبادرت ورزند.

آصفی و همکاران (۱۳۹۳) با بررسی عوامل سازمانی مؤثر در بسترساز در ورزش همگانی در ایران یافتند که چهار عامل فردی، گروهی، سازمانی و محیطی در بسترساز در ورزش همگانی در ایران مؤثر هستند. جوادی‌پور و همکاران (۱۳۹۷) با بررسی شناسایی زمینه‌های مشارکت اجتماعی در ورزش همگانی ایران یافتند که زمینه‌های مشارکت اجتماعی در ورزش همگانی ایران شامل پنج مقوله اصلی عوامل انسانی، عوامل ساختاری، عوامل مدیریتی، پیچیدگی محیط و عوامل اقتصادی است. گودرزی و همکاران (۱۳۹۴) با بررسی شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ ورزش همگانی از طریق سیمای جمهوری اسلامی ایران یافتند که شناسایی ۳۳ مؤلفه مؤثر در سه موضوع اصلی تحقیق (نقش شناختی، هنجاری و تنظیمی) و ۳۱ مؤلفه به‌عنوان عوامل بازدارنده شناسایی گردید. اسکندری و غفوری (۱۳۹۵) با بررسی شناسایی و رتبه‌بندی عوامل اقتصادی مؤثر بر ورزش همگانی با توجه به رویکردهای جهانی و اولویت‌های داخلی یافتند که عامل اقتصادی بر توسعه ورزش همگانی نقش دارد. افرادی که در طبقات بالای اجتماعی- اقتصادی قرار دارند از سطوح فعالیت بالاتری نسبت به سایر طبقات برخوردارند علاوه بر این ورزش‌ها و بازی‌هایی که طبقات برتر جامعه که از جایگاه بالاتری در اجتماع برخوردارند انجام می‌دهند. ورزش‌هایی

که طبقات پایین تر انجام می‌دهند تفاوت وجود دارد. از طرف دیگر نقش ویژگی‌های اماکن ورزشی نیز در ترغیب مردم در ورزش کردن نقش دارد.

روش شناسی

این پژوهش با پارادایم پست‌مدرن، رویکرد تحقیق آمیخته (کیفی-کمی) در دو مرحله به تجزیه و تحلیل پژوهش می‌پردازد. در مرحله اول، با تحلیل محتوا و کدگذاری اولیه و تجمیع کدهای برگرفته از مصاحبه عمیق با ۲۰ نفر از خبرگان، شاخص‌های مؤثر ورزش همگانی ایران استخراج گردید. به گونه‌ای که از مصاحبه شانزدهم به بعد اطلاعات دریافتی تکراری بودند اما برای اطمینان از رسیدن به اشباع نظری مصاحبه‌ها تا مصاحبه بیستم ادامه یافت و سپس در مرحله دوم، شاخص‌های حاصل از تحلیل محتوای مصاحبه‌ها، در قالب ۵۳ سؤال بسته با طیف ۵ عاملی لیکرت (خیلی موافقم=۵، موافقم=۴، میانه=۳، مخالفم=۲، کاملاً مخالفم=۱) بین ۱۰ نفر از خبرگان با استفاده از روش دلفی به اشتراک گذاشته شد و شاخص‌ها با نظر خبرگان ویرایش، تجمیع و یا حذف شدند. با توجه به ضریب هم‌مانگی کندال، پس از رسیدن به توافق گروهی، فرایند دلفی با انجام سه دور به پایان رسید و عوامل مؤثر ورزش همگانی ایران استخراج گردید.

روش نمونه‌گیری خبرگان در هر دو مرحله به صورت هدفمند و گلوله برفی بوده است و در مرحله اول ۲۰ نفر از خبرگان برابر جدول (۱) بر اساس ویژگی‌های بارز علمی، پژوهشی در حوزه ورزش همگانی و داشتن تحصیلات دانشگاهی و همچنین قرار داشتن در فرایند مدیریت ورزش همگانی در سطوح مختلف انتخاب شدند و در مرحله دوم مجموعاً ۱۰ نفر انتخاب شدند که برابر جدول (۲) ملاک انتخاب خبرگان آشنایی و شناخت مبانی نظری و تخصص در حوزه ورزش همگانی بوده است.

جدول (۱) ویژگی‌های انتخاب خبرگان در مرحله مصاحبه باز

جنسیت	سطح تحصیلات				معیار انتخاب در حوزه ورزش همگانی	
	خانم	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	مدیریت	علمی - مدیریت
۱۸	۲	۲	۲	۱۶	۲	۱۰

جدول (۲) ویژگی‌های انتخاب خبرگان در مرحله دوم مصاحبه دلفی

ملاک انتخاب	تعداد نفرات
مدیرکل ورزش و جوانان استان	۱ نفر
مدیر سازمان ورزش شهرداری	۱ نفر
مسئول ورزش همگانی دانشگاه‌های کشور	۳ نفر
مسئول ورزش همگانی وزارت آموزش و پرورش	۱ نفر
مسئول ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان	۱ نفر
مشاور مدیرکل اداره ورزش و جوانان استان	۲ نفر

مشاور وزیر ورزش و جوانان
جمع
۱ نفر
۱۰ نفر

تجزیه و تحلیل اطلاعات پژوهش در مرحله کیفی پژوهش با استفاده از تحلیل محتوا مصاحبه‌ها و در مرحله کمی پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS-۲۴ با بهره‌گیری از آزمون دلیو کندال و محاسبه میانگین، انحراف معیار و میانگین رتبه‌ای انجام گرفت.

برای توقف یا ادامه دوره‌های دلفی که از ۲ تا ۱۰ دور می‌باشد ضمن برقراری معناداری آماری، دو معیار آماری وجود دارد. اولین معیار دستیابی به اتفاق نظری قوی میان اعضاء است که این اتفاق نظر بر اساس ضریب هماهنگی کندال تعیین می‌شود. دومین معیار ثابت ماندن ضریب هماهنگی کندال یا تغییرات ناچیز آن است و با اکتساب یکی از این دو معیار فرایند دلفی به پایان می‌رسد. در صورتی که از طیف ۵ عاملی لیکرت استفاده شده باشد اگر دسته‌ای نتوانسته باشد در میانگین دسته، بالاتر از عدد ۳ را به خود اختصاص دهد آن دسته حذف خواهد شد. در جدول (۳) چگونگی تفسیر ضریب هماهنگی کندال نشان داده شده است (علیدوستی، ۱۳۸۵).

جدول (۳) تفسیر ضریب هماهنگی کندال

مقدار W	تفسیر	اطمینان بخشی
۰/۱	اتفاق نظر بسیار ضعیف	وجود ندارد
۰/۳	اتفاق نظر ضعیف	کم
۰/۵	اتفاق نظر متوسط	متوسط
۰/۷	اتفاق نظر قوی	زیاد
۰/۹	اتفاق نظر بسیار قوی	بسیار زیاد

یافته‌ها

تحلیل داده‌های این پژوهش در مرحله اول با تحلیل محتوا ۲۰ مصاحبه عمیق با خبرگان انجام شد. ابتدا کدگذاری باز تمامی مصاحبه‌های ضبط‌شده، انجام گرفت که تعداد ۱۶۹ کد باز از مصاحبه‌های صورت گرفته استخراج گردید و سپس با بهره‌گیری از مرور مطالعات نظام‌مند کدها جمع و در ۵۳ شاخص برابر جدول (۴) دسته‌بندی گردید. همچنین تعدادی از کدها که بیانگر تعاریف و پیامدهای ورزش همگانی بود حذف گردید. در مرحله دوم پژوهش، شاخص‌های استخراج‌شده در مصاحبه دلفی مطرح گردیدند و پس از سه دور، مصاحبه‌های دلفی در راستای شناسایی عوامل موثر و شاخص‌های همگانی شدن ورزش ایران، به توافق و اجماع گروهی رسید.

جدول (۴) کدهای استخراج شده از مصاحبه‌ها

ردیف	کدگذاری تجمیع شده (ثانویه)	کدگذاری باز (اولیه)
۱	رفتار پایدار با آموزش رسمی	نهادینه کردن و تبدیل به عادت با ورزش تربیتی و پرورشی در نظام آموزش رسمی کشور تبدیل به عادت و رفتار پایدار آینده‌نگاری ورزش همگانی و ایجاد رفتار پایدار
۲	حقارت ورزش همگانی توسط ورزش قهرمانی	اولویت ورزش حرفه‌ای و قهرمانی نسبت به ورزش همگانی
۳	تخصیص منابع مالی	تخصیص منابع مالی لازم افزایش و جذب منابع بهبود الگو توزیع منابع
۴	جایگاه اجتماعی خانواده	توجه بیشتر و اولویت به ورزش بانوان با توجه به نیمی از جمعیت و جایگاه آنان در خانواده و سلامت نسل نقش مؤثر خانواده در توسعه
۵	عدالت محوری در ساخت اماکن	فراهم ساختن زیرساخت‌ها با آمایش سرزمینی با تفکر ورزش همگانی تمرکزگرایی تجهیز مرکزیت چند کلان‌شهر محدود سیاسی کاری در ساخت زیرساخت‌ها
۶	دسترسی به امکانات	سهل‌الوصول و دسترسی به اماکن و امکانات فعالیت‌های آسان ارزان و در دسترس تأمین نمودن ابزار و تجهیزات ورزشی اعطای تسهیلات ارزان برای مشارکت عموم استفاده از زیرساخت‌های مدارس و دانشگاه‌ها برای توسعه ایجاد پارک‌های تفریحی و ورزشی
۷	ارائه همایش مقطعی	ارائه بی‌محتوای رویدادهای مقطعی ورزش همگانی در کشور
۸	کارگاه و دوره‌های کوتاه بی‌محتوا	وجود کلاس‌های کوتاه‌مدت، بی‌محتوا و خطرناک و مدرک محور
۹	ورود همه‌جانبه اقشار	ورود همه‌جانبه همه اقشار در توسعه فراهم کردن شرایط حضور اقشار خاص
۱۰	فعالیت‌ها و مهارت‌های نوین	اثرگذاری فعالیت و مهارت‌های نو
۱۱	برجسته‌سازی و الگوسازی	برجسته‌سازی و الگوسازی ورزشکاران شاخص و همچنین هنرمندان و ... برای احساس خود نیازی با حمایت سیاسیون جایگاه اجتماعی ورزشکاران
۱۲	تبلیغات ارشادی	فرهنگ‌سازی ارشادی از طریق وعظ و علما و مبلغین دینی و اساتید دانشگاه و هنرمندان وجود محدودیت‌های فرهنگی و موانع آن
۱۳	اعتباربخشی در مدارس و	سیطره فرهنگ ورزش همگانی با استفاده از مدیران علمی و عملی

استفاده از آزمون‌های گزینشی برای دانشجویان تربیت‌بدنی نظام‌مند کردن ورزش و فعالیت بدنی در مدارس توجه به گزینش مربیان ورزش مدارس جایگاه مطلوب معلم ورزش ایجاد گرایش مجزا ورزش همگانی شناسایی علوم بین‌رشته‌ای	دانشگاه
توزیع عادلانه اماکن و امکانات در اختیار گذاشتن اماکن دولتی در خدمت ورزش همگانی پایین بودن سرانه ورزشی کشور	۱۴ توزیع عادلانه سرانه
عدم ساختار سازمانی مطلوب ورزش همگانی کشور فعال نمودن آکادمی ورزش همگانی کشور طراحی نظام فراگیر تمرکز به شهرستان‌های کشور و قرار دادن آنان در برش افقی عدم کارایی ساختار فدراسیون ورزش همگانی	۱۵ ساختار سازمانی ورزش همگانی
عدم دسترسی به امکانات زیرساختی برای حضور بانوان	۱۶ عدم فراهم بودن زیرساخت برای بانوان
ملزم کردن مراکز صنعتی آسیب‌زا برای ساخت اماکن و تسهیل حضور عموم بهبود شرایط اقتصادی کشور از طریق قانون‌گذاری حمایت قانونی از توسعه‌دهندگان و مراکز صنعتی عدم توجه به اهمیت ورزش در حقوق شهروندی محدودیت‌های قانونی و حمایتی بیمه‌گذار	۱۷ زیرساخت قانونی
نقش شرکت‌های بیمه‌گذار به‌عنوان ضمانت و سیاست‌گذاری حمایت از باشگاه‌های خصوصی و کمپینگ‌های تفریحی زنجیره‌ای و باشگاه‌های اقشار خاص فعال نمودن بعد همگانی کلیه ورزش‌ها انعقاد قرارداد و تفاهم‌نامه با سازمان‌ها و نهادها جزیره‌ای کارکردن و موازی کاری سازمان‌ها مدیریت ورزش همگانی با مدیریت واحد و یکپارچه تعامل فدراسیون همگانی و روستایی بی‌تفاوتی فدراسیون ورزش همگانی و ادارات ورزش در همگانی کردن ورزش عدم مدنظر قرار دادن استعداد	۱۸ مدیریت واحد و یکپارچه ورزش همگانی
قرار گرفتن ورزش در سبد تفکر سیاست‌گذاران استفاده از برآیند ظرفیت‌های نهادها و سازمان‌ها و وحدت رویه آنان حمایت مسئولین بهداشت و درمان در خصوص پیشگیری بهتر از درمان دغدغه کلان مدیران در توسعه ورزش همگانی تسهیل ساختن خصوصی‌سازی ورزش همگانی با حمایت دولت نیود دیدگاه مطلوب مدیران ارشد کشور ورود رهبری به این جریان	۱۹ سیاست‌گذاری کلان

استفاده از طرح‌های درمانی در توسعه مسیری برای رسیدن به ورزش حرفه‌ای عدم آمادگی جامعه در برابر تغییر جایگزین کردن آینده‌نگاری بجای مدیریت استراتژیک نقش سیاست‌گذاری کلان وزارت ورزش و جوانان عدم ترغیب نهادهای دولتی عدم تفکر سیاسیون در حمایت از ورزش همگانی		
۲۰	مدیریت سلیقه‌ای	اجرای سلیقه‌ای مدیران و تمرکز واگرا به برنامه راهبردی
۲۱	عدم اولویت ورزش در سبد خانوار	قرار نگرفتن در سبد خانوار و اولویت‌های زندگی
۲۲	پویایی اقتصاد ورزش	گردش مالی و اقتصاد و صنعت در ورزش همگانی با تولید و کارآفرینی پویایی اقتصاد در ورزش
۲۳	تخصص گرایی	برنامه‌ریزی در خصوص به‌کارگیری متخصصان تخصص گرایی در ورزش همگانی توجه به تخصص گرایی و تدریس ورزش همگانی در مدارس و دانشگاه‌ها و نقش آن
۲۴	مشاوران و مربیان حرکتی خانوار	استفاده از مشاوران ورزشی و درمانگران حرکتی برای خانواده‌ها و عموم استفاده از مربی خانواده در بسته‌های حمایتی دولت
۲۵	مطالعات و تحقیقات	استفاده از کاربردهای تولید علم و دانش مطالعات و پژوهش‌ها در دانشگاه‌ها و تحلیل محتوا و مطالعات تطبیقی
۲۶	تولید و انتقال دانش نهادهای آموزشی	تأثیر نهادهای آموزشی دانش‌افزایی به‌روز بودن مربیان
۲۷	برنامه‌ریزی راهبردی	پای بندی به نقشه راه و برنامه‌ریزی راهبردی تشکیل و فعال کردن شورای عالی و اتاق فکر ورزش همگانی کشور بومی‌سازی و تطبیق تفکر منطقی با توجه به شرایط محیطی در تدوین برنامه‌ها لحاظ کردن وضع موجود، مطلوب و سازگار در برنامه‌ریزی نیاز به مرکز مطالعات و مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی عدم تعامل دانشگاه با سازمان‌های اجرایی انحراف در معیار ارزشیابی مدیران برنامه‌ریزی در شهرداری‌ها برای اداره ورزش صبحگاهی و میدانی نگاه فرایندی به ورزش به‌جای نتیجه گرایی شناخت فناوری آینده طرح جامعه ورزشی توسط متولیان دولتی
۲۸	نگرش سیستمی	شفاف‌سازی و تبیین وظایف و تقسیم‌کار سازمان‌ها برای دستیابی به ارمان مشخص نظارت، کنترل و ارزیابی عملکرد آگاهی مردم از شرکت‌های بیمه‌گذار توسعه ورزش همگانی در جامعه با به‌کارگیری ظرفیت‌های سازمان‌ها

نگرش سیستمی حاکم بر کشور
عدم ثبات زیست طبیعی

توصیه‌های مقام معظم رهبری	۲۹	توجه و اجرای تأکیدات و توصیه‌های رهبری در خصوص جایگاه ورزش همگانی
پرداختن رسانه‌ها	۳۰	استفاده رسانه‌ها به صورت غیرمستقیم در شکل‌دهی درک درست از طریق پیام‌ها پرداختن رسانه به ورزش همگانی و انجام رسالت خود
عدم وجود زیرساخت حقوقی و قانونی	۳۱	فراهم کردن زیرساخت‌های حقوقی و قانونی عدم ضمانت اجرایی قانون
استراتژی‌های دفاعی تحریم‌های اقتصادی	۳۲	استراتژی‌های دفاعی تحریم‌های اقتصادی
فناوری و ارتباطات	۳۳	استفاده از فناوری و تجهیزات نوین استاندارد و طیف تندرستی استفاده از نظام‌های شبکه‌ای طراحی سامانه پیام‌رسان سلامت بخش فضای مجازی عامل فقر حرکتی تأثیرگذاری فناوری و ارتباطات
عدم امنیت مداری جامعه	۳۴	عدم امنیت جامعه برای ورزش افراد به‌ویژه بانوان
عدم ثبات سیاسی	۳۵	عدم ثبات سیاسی
آموزه‌های دینی	۳۶	وجود فرامین دینی و احادیث حفظ سلامتی برای احساس خود
تنوع ژئوپولوتیک	۳۷	وجود تنوع ژئوپولوتیکی مناطق کشور
میراث تاریخ و تمدن کشور	۳۸	وجود پیشینه و تاریخی ورزش همگانی در کشور
همسوسازی جریان‌های اجتماعی	۳۹	ایجاد انگیزه برای حمایت خیرین ورزش یار درصحنه بودن کلیه جریان‌های اجتماعی سهم عمده سالمندان و بازنشستگان با توجه به بیکاری و توصیه پزشکان احداث کلوپ کودک و مادر همسوسازی پزشکان و مربیان ورزشی
نوع شناختی جمعیت	۴۰	وجود جمعیت‌های مختلف در کشور
جمعیت قابل توجه جوان	۴۱	وجود پتانسیل بالقوه جوان از منظرهای فرهنگی اجتماعی سیاسی و اقتصادی استفاده از تبلیغات و تبلیغات شهری برای آگاه‌سازی استفاده موثر از محیط شهری با توجه به آلودگی هوا الزام به احداث باشگاه‌های کوچک در آپارتمان‌ها و مجتمع مسکونی ساخت شهری ترغیب‌کننده ساخت شهری ترغیب‌کننده
تغییر سبک زندگی مردم	۴۲	تغییر سبک زندگی مردم
نظام‌های داوطلبی	۴۴	استفاده از نظام داوطلبی و تشکلات مردم‌نهاد فعالیت‌های داوطلب تمامی اقشار، جنسیت‌ها و سطح درآمد پیش‌بینی عوامل انگیزشی در جذب نیروهای داوطلبی

۴۵	الگوهای پیشرفته و موفق بین‌المللی	استفاده از الگوهای موفق کشورهای پیشرفته الگوپردازی و استفاده از سازمان‌های بین‌المللی
۴۶	نظام تشویقات	برقراری نظام تشویقات
۴۷	جایگاه ورزش بانوان	توجه به آقایان به‌عنوان اولویت اول ورزش کشور
۴۸	مشارکت فعال دانشجویان و اساتید ورزشی	برقراری پیوند بین دانشگاه و مجریان
۴۹	عمل‌گرایی مسئولین کشور	مشارکت و عمل‌گرایی مسئولین در ورزش همگانی در جهت ترغیب جامعه
۵۰	ترویج ورزش‌های بومی و محلی	عدم توجه به ورزش‌های بومی و محلی و روستایی
۵۱	ارزش‌گذاری شاخص‌ها و معیارها	ارزش‌گذاری شاخص و معیار برای آمار دهی در سامانه ملی و توسعه و مشارکت در ورزش بازنگری و ایجاد تعریف و مفهوم واحد از ورزش اخذ آمار با تعامل سازمان آمار کشور
۵۲	ابزار اجباری	استفاده از ابزارهای اجباری مانند آزمون‌های استخدام و ورودی‌ها
۵۳	منع تیم‌داری سازمان‌های ورزشی	منع تیم‌داری سازمان‌های ورزشی و توجه به ورزش همگانی در مقابل ورزش قهرمانی

دور اول مصاحبه دلفی: در این مرحله تعداد ۵۳ شاخص در قالب فهرستی از سؤالات بسته با طیف ۵ عاملی لیکرت در بین خبرگان به اشتراک گذاشته شد که این سؤالات پس از بررسی و اعمال اتفاق نظر خبرگان ویرایش شد و از این تعداد سؤال تعداد ۶ سؤال به علت کسب میانگین کمتر از عدد ۳ از لیست سؤالات حذف و تعداد ۹ سؤال دارای ابهام بود که با نظر خبرگان ویرایش گردید.

دور دوم مصاحبه دلفی: در این مرحله تعداد ۴۷ سؤال حاصل از دور قبلی در بین خبرگان به اشتراک گذاشته شد که با نظر خبرگان تعداد ۸ سؤال به علت هم‌پوشانی با دیگر سؤالات تجمیع گردید و تعداد ۳ سؤال به علت کسب میانگین کمتر از عدد ۳ از لیست سؤالات حذف شد و همچنین به علت وجود تغییرات و همچنین وجود ضریب ناچیز هماهنگی کندال و معنادار نبودن با توجه به جدول (۵)، مصاحبه دلفی به دور بعدی راه یافت.

دور سوم مصاحبه دلفی: در این مرحله تعداد ۳۶ سؤال حاصل از دور قبلی در بین خبرگان به اشتراک گذاشته شد که در این دور هیچ‌گونه تغییری از سوی خبرگان اعلام نشد و ۳۶ عامل مؤثر به شرح جدول (۶) جهت بسترسازی ورزش همگانی ایران شناسایی و استخراج شد.

با توجه به اینکه در دور سوم دلفی هیچ‌گونه تغییری در روند سؤالات ایجاد نشد و همچنین با توجه به نتایج ضریب هماهنگی کندال در جدول (۵) و سطح معناداری، مصاحبه دلفی در دور سوم به اجماع و

توافق گروهی دست یافته است و بنابراین مصاحبه دلفی متوقف و شاخص‌های استخراج‌شده در این دور به‌عنوان عوامل مؤثر همگانی شدن ورزش ایران تلقی می‌گردد.

جدول (۵) نتایج آزمون ضریب هم‌هنگی کندال دور دوم و سوم مصاحبه دلفی

ضریب کندال	سطح معناداری	درجه آزادی	حجم نمونه	دور سوم
۰.۱۷۷	۰.۰۳	۴۶	۱۰	دور دوم
۰.۶۰۲	۰.۰۰۰	۳۵	۱۰	دور سوم

جدول (۶) عوامل مؤثر همگانی شدن ورزش ایران

ردیف	عوامل مؤثر	میانگین رتبه‌ای	انحراف معیار	میانگین
۱	تخصیص منابع مالی	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۲	پویایی اقتصاد ورزش	۲۸.۹۰	۰.۳۱	۴.۹
۳	استراتژی دفاعی تحریم‌های اقتصادی	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۴	ورود همه‌جانبه اقشار	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۵	نظام‌های داوطلبی	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۶	جایگاه اجتماعی خانواده	۱۲.۷۵	۰.۰۰	۴
۷	جایگاه ورزش بانوان	۳۰.۷۰	۰.۰۰	۵
۸	جمعیت قابل توجه جوان	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۹	مشارکت فعال دانشجویان و اساتید ورزشی	۱۶.۳۵	۰.۴۲	۴.۲
۱۰	عدالت محوری در ساخت اماکن	۲۸.۹۰	۰.۳۱	۴.۹
۱۱	توزیع عادلانه سرانه	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۱۲	دسترسی به امکانات	۳۰.۷۰	۰.۰۰	۵
۱۳	فعالیت‌ها و مهارت‌های نوین	۱۲.۷۵	۰.۰۰	۴
۱۴	فناوری و ارتباطات	۲۸.۹۰	۰.۳۱	۴.۹
۱۵	ارزش‌گذاری شاخص‌ها و معیارها	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۱۶	نگرش سیستمی	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۱۷	مدیریت واحد و یکپارچه ورزش همگانی	۲۷.۱۰	۰.۴۲	۴.۸
۱۸	عمل‌گرایی مسئولین کشور	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۱۹	برنامه‌ریزی راهبردی	۱۴.۵۵	۰.۳۱	۴.۱
۲۰	سیاست‌گذاری کلان	۱۶.۳۵	۰.۴۲	۴.۲
۲۱	تخصص‌گرایی	۱۶.۳۵	۰.۴۲	۴.۲
۲۲	ساختار سازمانی ورزش همگانی	۲۷.۱۰	۰.۴۲	۴.۸
۲۳	زیرساخت قانونی	۱۲.۷۵	۰.۰۰	۴
۲۴	رفتار پایدار با آموزش رسمی	۱۴.۵۰	۰.۳۱	۴.۱

۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	اعتباربخشی در مدارس و دانشگاه	۲۵
۴	۰.۰۰	۳۰.۷۰	مطالعات و تحقیقات	۲۶
۴.۷	۰.۴۸	۲۵.۳۰	ساخت ترغیب‌کننده شهری	۲۷
۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	نظام تشویقات	۲۸
۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	برجسته‌سازی و الگوسازی	۲۹
۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	تبلیغات ارشادی	۳۰
۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	توصیه‌های مقام معظم رهبری	۳۱
۴.۲	۰.۴۲	۱۶.۳۵	پرداختن رسانه‌ها	۳۲
۴.۱	۰.۳۱	۱۴.۵۵	آموزه‌های دینی	۳۳
۳.۹	۰.۳۱	۱۱.۵۰	تنوع ژئوپولوتیک	۳۴
۴.۹	۰.۳۱	۲۸.۹۰	الگوهای پیشرفته و موفق بین‌المللی	۳۵
۴.۲	۰.۴۲	۱۶.۳۵	ترویج ورزش‌های بومی و محلی	۳۶

بحث و نتیجه‌گیری

ورزش همگانی حس ورزش خواهی در بین عموم مردم برای ایجاد زندگی پرتحرک است و هرچه این حس در بین عموم مردم گسترده‌تر باشد، کارکردها و پیا مدهای بیشتری خواهد داشت. از منظرهای مختلف می‌توان این‌گونه بیان نمود، از منظر سلامتی و نشاط اجتماعی، از منظر اقتصادی پویایی اقتصاد ورزش و پیشگیری از بسیاری از هزینه‌های درمان، از منظر اجتماعی پیشگیری از بزه کاری و ناهنجاری‌های اجتماعی و از منظر سیاست داخلی سلامت سیاسیون و گفتمان راحت‌تر با آنان و از منظر سیاست خارجی داشتن جامعه سالم در راستای تعامل با دنیا را در بر خواهد داشت.

ورزش همگانی بدون اجبار است و با ایجاد حس درون خواهی در فرد، موجب حضور و مشارکت افراد خواهد شد. مخاطبان عام ورزش همگانی ۸۰ میلیون نفر جمعیت کشور هستند و از مخاطبان خاص دو نرخ رشد جمعیتی کشور را می‌توان نام برد. دوران طلایی نرخ رشد جمعیتی کشور حال حاضر است که بالغ بر ۳۵ درصد رشد جمعیتی کشور را جوانان تشکیل می‌دهند و یک پتانسیل عظیم از نظر اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است که الزام استفاده مدیران از این فرصت را روشن می‌سازد و سبب رشد و تعالی و پویندگی در گرایش به ورزش همگانی خواهد شد. در حدود ۲۰ سال آینده، کشور با کاهش رشد جمعیتی جوان مواجه و جوانان امروزی به میان‌سال و میان‌سالان به سالمندی می‌رسند و بایستی زیرساخت‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم برای سالمندان در سال‌های آتی فراهم گردد.

متولیان ورزش همگانی ایران به‌طور عام نیز، کل جمعیت کشور هستند. بر اساس طرح جامع ورزش کشور فدراسیون ورزش همگانی وزارت ورزش و جوانان و شهرداری‌ها، متولیان اصلی محسوب می‌شوند که به نظر می‌رسد پوشش دهی مناسب ورزش همگانی با این ساختار محدود انجام نخواهد گرفت. آموزش و پرورش، آموزش عالی، بهداشت و درمان، ورزش و جوانان، نیروهای مسلح و کلیه نهادهای دولتی و خصوصی باید کارکنان و جامعه هدف خود را به ورزش ترغیب کنند و با وحدت رویه‌ای خاص به تعالی بخشی جامعه و رسیدن به سرمنزل مقصود که افزایش مشارکت عموم در ورزش همگانی است

دست یابند. از متولیان خاص ورزش همگانی می‌توان وزارت ورزش و جوانان را عنوان کرد که نقش سیاست‌گذاری در تدوین سیاست‌های کلان و نظارت بر ایجاد وحدت رویه را دارد.

در راستای افزایش مشارکت مردم بایستی ساختارهای نظام‌مند رسمی و به‌هم‌پیوسته و شبکه‌ای با بهره‌گیری از فناوری و ارتباطات و نیز ایجاد ساختارهای درهم‌تنیده ایجاد شود. تخصیص منابع مالی در نظام بودجه‌ای کشور نیمی از سیاست کلان کشور را نسبت به ورزش همگانی روشن می‌کند، همچنین ارزیابی تخصیص و توزیع منابع در ورزش همگانی اهمیت دارد که متأسفانه بالغ بر ۹۰ درصد منابع بودجه‌ای ورزش کشور در ورزش قهرمانی و اعتبارات محدودی در ورزش همگانی صرف می‌گردد.

درحالی‌که هرچه قاعده هرم که ورزش همگانی است بزرگ‌تر باشد رأس هرم که ورزش قهرمانی است قوی‌تر خواهد بود. نگرش درونی افراد با قرارگیری ورزش در سبد فکری مردم در درک عمیق از اهمیت ورزش همگانی و تأثیر بسزای آن در زندگی حائز اهمیت است، نگرش درونی افراد به ورزش همگانی با آموزش‌های مداوم از طریق رسانه‌ها، موج‌های رسانه‌ای، برنامه‌سازان رسانه‌ای، سیستم آموزشی کشور، و عاقل و صاحبین تربیون و هم‌چنین تعامل بین ورزش همگانی و ورزش تربیتی (پروورشی)، ایجاد خواهد شد. دانش باید در مراکز علمی تولید و انتقال دانش از طریق رسانه‌ها با آگاهی عموم صورت گیرد و سبب شکل‌گیری نگرش درونی افراد و درنهایت ایجاد رفتار پایدار شوند هم‌چنین، این خود یک نقطه مقابل رفتار پایدار کلاس‌ها، رویدادها و تشویقات مقطعی است که آفت بزرگی در توسعه ورزش همگانی محسوب می‌گردد که باید در این خصوص بازنگری جامعی رخ دهد. از طرفی عدم ثبات شرایط اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی نیز موانع توسعه ورزش همگانی را به دنبال خواهد داشت. زمانی که شرایط اقتصادی جامعه ثبات نداشته باشد، ورزش همگانی به دلیل اولویت داشتن تأمین نیازهای فیزیولوژیک و امنیت، در سبد خانوار قرا نمی‌گیرد. با وجود اقتصاد پویا، ورزش همگانی نیز در اولویت‌های سبد خانوار قرار خواهد گرفت...

فراهم کردن شرایط حضور بانوان نیز در توسعه ورزش همگانی موثر است و با فراهم کردن بسترهای لازم برای حضور بانوان که نیمی از جمعیت کشور و محوریت خانواده‌ها را تشکیل می‌دهند و سبب ترغیب خانواده‌ها به ورزش همگانی می‌شوند.

در توسعه ورزش همگانی باید دو لایه ویژه نگریسته شود: اول ایجاد نگرش درونی افراد جامعه و دوم ایجاد نگرش و درک درست از تأثیرات و کارکردهای غنی ورزش همگانی در مسئولین و سیاست‌گذاران. با ایجاد لایه اول نیازهای زیرساختی سخت‌افزاری و نرم‌افزاری و منابع مالی و بودجه متناسب با نرخ رشد جمعیت و نوع شناختی جمعیت، برجسته خواهد شد و با تغییر نگرش سیاسیون و سیاست‌گذاران این نیازها تأمین خواهد شد.

سازمان‌های بین‌المللی نقش انگیزشی در توسعه ورزش همگانی دارند. با رشد و تعالی ورزش همگانی و افزایش مشارکت عموم، تعادل نظام عرضه و تقاضا ایجاد و پویایی اقتصاد ورزش و گردش مالی و توسعه اقتصاد کشور رقم خواهد خورد و موجبات جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را فراهم خواهد ساخت.

به‌طور متوسط زیرساخت‌های سخت‌افزاری در جهان بین ۲ تا ۲/۵ متر است درحالی‌که در کشور ایران پایین‌تر از یک متر است بنا براین با عدم زیرساخت مناسب در کشور نمی‌توان انتظار داشتن مردمی ورزشکار داشت.

ضمانت اجرای قانون از قبیل اصل سوم قانون اساسی مبنی بر ورزش رایگان، زمینه‌های رشد و تعالی ورزش همگانی را فراهم خواهد کرد؛ و برنامه‌ریزان می‌بایست به این اصل توجه ویژه داشته باشند. با قرارگیری کشور در موقعیت جغرافیایی با تنوع مطلوب پدیده‌های جغرافیایی و همچنین تنوع جمعیتی در کشور و چهار فصل بودن کشور در یک زمان توسعه ورزش همگانی را مهیاتر نموده است. الگوسازی و برجسته‌سازی ورزشکاران نیز سبب ترغیب عموم جامعه به ورزش همگانی خواهد شد و این امر با حمایت حاکمیت و مسئولین کشور در راستای تعالی بخشیدن به ورزش همگانی ایران محقق خواهد شد و با توجه به تأکیدات و آموزه‌های دینی و همچنین تاریخ و پیشینه و باوجود قانون مترقی قانون اساسی در کشور، با تفکر استراتژیک و آینده‌نگاری مدیران، سیاست‌گذاران و حاکمیت کشور در راستای توسعه پایدار و افزایش مشارکت عموم در ورزش همگانی ایران یک تحول توسعه‌ای در کشور ایجاد خواهد شد.

منابع

- احسانی، محمد، صفاری، مرجان، امیری، مجتبی، کوزه چیان، هاشم. (۱۳۹۳). طراحی مدل ورزش همگانی ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ش (۲۷)، ۷۸-۱۰۸.
- اسکندری، س، غفوری، ف (۱۳۹۵). «نقش شبکه‌های اجتماعی بر توسعه ورزش همگانی»، همایش ملی انجمن علمی مدیریت ورزشی، ۲، ۱۸۱-۱۸۰.
- آصفی، ا، خبیری، م، اسدی دستجردی، ح، گودرزی، م (۱۳۹۳). «بررسی عوامل سازمانی مؤثر در بسترساز در ورزش همگانی در ایران»، پژوهش‌نامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۰(۲۰)، ۶۳-۷۶.
- تندنویس، ف (۱۳۸۰). «جایگاه ورزش در اوقات فراغت زنان ایرانی»، حرکت، ۱۲، ۱۰۴-۸۷.
- جوادی پور، م، سمیع نیا، م (۱۳۹۲). «ورزش همگانی در ایران و تدوین چشم‌انداز، استراتژی و برنامه‌های آینده»، فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱(۴)، ۳۰-۲۱.
- حمیدی، م، تسلیمی، اندام، ر (۱۳۹۴). «شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر جذب داوطلبان در ورزش همگانی»، پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۵(۱۰)، ۵۵-۴۷.
- رضوی، س م ح، اشکوه طاهری، ر (۱۳۸۹). «بررسی وضعیت اجتماعی-اقتصادی (SES) افراد شرکت‌کننده در فعالیت‌های ورزشی همگانی استان مازندران»، نشریه مدیریت ورزشی، ۲(۵)، ۵۴-۲۱.
- رضوی، س م ح، نیازی، س م، برومند دولق، م (۱۳۹۳). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی شهر مشهد با استفاده از دیدگاه علمی»، فصلنامه علمی پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۳(۹)، ۶۰-۴۹.

سلیمان پور، م، قره، م، پورسلطانی زرنندی، ح (۱۳۹۵). «مطالعه سیاست‌ها و راهبردهای ورزش همگانی استان آذربایجان شرقی»، همایش ملی تحولات علوم ورزشی در حوزه، سلامت، پیشگیری و قهرمانی، ۱، ۱-۱۲.

شعبانی، ع، رضایی صوفی، م (۱۳۹۳). «تحلیل محیطی ورزش همگانی ایران»، فصلنامه علمی-پژوهشی مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، ۱(۴)، ۲۵-۳۴.

صادقیان، ز، حسینی، س ع، فرزاد، ف (۱۳۹۳). «بررسی نقش رسانه‌های جمعی در گرایش مردم شهر همدان به ورزش همگانی»، پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۰(۲۰)، ۳۵-۴۴.

صفاری، م (۱۳۹۳). «عوامل ساختاری ورزش برای همه در ایران با رویکرد تحقیق آمیخته»، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ۱۳(۲۵)، ۱-۱۷.

صفاری، مرجان، احسانی، محمد، امیری، مجتبی (۱۳۹۴). «تحلیلی بر ورزش همگانی ایران با کاربرد مدل یابی معادلات ساختاری». دو فصلنامه پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۵(۱۳)، ۹(۲۵)، ۸۳-۹۴.

صفاری، م، قره، م (۱۳۹۵). «شناسایی و رتبه‌بندی عوامل محیطی مؤثر بر همگانی شدن ورزش‌های تفریحی ایران»، نشریه مدیریت ورزشی، ۸(۱)، ۵۱-۶۸.

علیدوستی، س (۱۳۸۵). «روش دلفی: مبانی، مراحل و نمونه‌هایی از کاربرد»، فصلنامه علمی ترویجی مدیریت توسعه، ۸(۳۱)، ۸-۲۳.

گودرزی، م، اسلامی، ا، علیدوست قهفرخی، ا (۱۳۹۴). «شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه فرهنگ ورزش همگانی از طریق سیمای جمهوری اسلامی ایران»، فصلنامه علمی - پژوهشی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۴(۱۵)، ۱۱-۲۷.

گودرزی، م، نصیرزاده، ع، فراهانی، ا، وطن‌دوست، م (۱۳۹۲). «طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان کرمان»، نشریه مدیریت ورزشی، ۵(۲)، ۱۷۲-۱۴۹.

Aman, M. S. Mohamed, M. & Omar-Fauzee, M. S. (2009). Sport for all and elite sport: underlining values and aims for government involvement via leisure policy. *European journal of social sciences*, 9(4), 659-668.

Cui, R. (2012). Research Status on Equalization of Public Sports Service for Nationwide Fitness in Hebei. *Physics Procedia*, 25, 2298-2303.

Habibi, A. Sarafrazi, A. & Izadyar, S. (2014). Delphi technique theoretical framework in qualitative research. *The International Journal of Engineering and Science*, 3(4), 8-13.

Huang WY, Wong SH, Sit CH, Wong MC, Sum RK, Wong SW, Jane JY(2019). Results from the Hong Kong's 2018 report card on physical activity for children and youth. *Journal of Exercise Science & Fitness*, 1;17(1):9-14.